Santaeugínia

Cercs

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Situada en l'extrem sud-est del municipi, a la zona de Pedret, vers el municipi de la Quar.

Coordenades:

Latitud:	42.10532
Longitud:	1.89464
UTM Est (X):	408607
UTM Nord (Y):	4662061

Classificació

Número de fitxa	08268 - 44
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	002204400DG07D0001QO
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dv., 11/03/2016 - 01:00

Descripció

Es tracta d'una masia isolada que es troba a la falda del serrat de Sant Isidre. El conjunt ha estat restaurat respectant la morfologia característica de la casa pairal. Volumètricament, es compon d'una edificació principal (habitatge) i una altra de secundària (paller i corrals) que s'articulen al voltant d'un gran pati

central que clou amb mur de pedra. La casa presenta una planta de tall rectangular. En alçada, s'aixeca sobre planta baixa i primera planta. La coberta, de teula àrab, cau a dos vessants i presenta un carenat, orientat est-oest, perpendicular a la façana principal. En quant als materials, es tracta d'un edifici construït en base a murs de pedres irregulars de mida mitjana rejuntats amb morter orgànic i industrial. A les cantonades es disposen carreus més grans i ben treballats, fet que atribueix consistència i reforça l'estructura. Les façanes es mostren a pedra vista. En quant a les obertures, les finestres són senzilles, de tall rectangular, i es distribueixen uniformement al voltant de l'edifici i en les dues plantes; cal diferenciar un seguit d'espitlleres a la planta baixa que es troben a la façana est i nord de l'edifici. La casa mostra dues portes d'accés a l'interior, d'una banda una obertura de configuració recent, situada a la façana sud, i a la que s'accedeix des del pati; i d'altra banda, el que sembla actualment l'accés principal, situat a la façana de ponent, tot quedant fora del tancament del pati que clou el conjunt. Aquesta obertura va ser modificada, ja originàriament es tractava d'una gran portalada adovellada, que va ser parcialment tapiada i a la que únicament se li va deixar un accés rectangular a la part central; es tracta d'una obertura que la seva estructura originària mostra una llinda en arc rebaixat fet de peces de pedra tosca i muntants de pedres més o menys escairades. La restauració més recent, a la primera planta i a l'angle sud-oest, ha originat una zona de galeria amb barana metàl·lica que ocupa l'angle dret de l'edifici. Destacar la finestra que s'obre en aquesta façana principal i a primera planta, amb brancals i llinda de pedra. La construcció que conforma l'estructura principal, destinada a habitatge, mostra un cos més antic, el qual posteriorment es va ampliar amb un cos a l'extrem de ponent de la casa, aportant la volumetria actual. En aquesta ampliació és on hi ha la porta d'accés principal i la galeria a planta primera. Pel que fa a l'edificació secundària o cobert, situat a la part sud-oest del conjunt, aquesta presenta una planta rectangular que s'aixeca conformant dos nivells. La coberta, de teula aràbiga, cau a un vessant. A nivell constructiu i de materials, comparteix les característiques constructives de l'edificació principal. Únicament constatar que s'ha tapiat alguna obertura amb maons de formigó. En quant al mur que clou el conjunt per l'oest, destacar que part del mur ha estat reemplaçat per una porta horitzontal metàl·lica amb barrots, que permet l'accés al recinte. Finalment, altres elements complementaris són una bassa a l'interior del pati i extramurs, a l'est, un petit cobert de pedra.

Història

Arquitectònicament la masia mostra una tipologia constructiva que es pot adscriure al període modern, probablement a cavall del segle XVII i el segle XVIII, tot i que amb reformes posteriors. Encara que exteriorment no es poden distingir elements arquitectònics que puguin correspondre a cronologies anteriors, el fet que l'estructura de la casa mostri una ampliació a ponent, la qual es pots atribuir a les cronologies esmentades, podent haver estat realitzada ja al segle XVIII, hem de pensar en un origen anterior per la resta d'estructura originària.
Documentalment podem fer esment a una cita del 1856, en el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. nº63. 1856 nº 32" (ACBR), en l'apartat corresponent al poble de la Baells hi ha anotada la masia Santa Eugènia i en la qual hi consta Martí Julià.
La masia és coneguda també dins el període de la postguerra perquè es diu que va ser lloc de suport als maquis, en concret als homes del Massana. Detallant-se en diverses fonts bibliogràfiques i orals anècdotes i vivències al voltant del mas.

Bibliografia

SÁNCHEZ, F. (2002): "Maquis al Berguedà en un apunt manuscrit de mossèn Armengou", a L'Erol, núm. 72. Berga: Àmbit de Recerques del Berguedà.